

Aktiviranje potencijala podataka trezora: kome su podaci namenjeni, zašto i kako?

Grupa 1: Srbija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Severna Makedonija, Crna Gora i Indonezija

Ko su ključni korisnici podataka trezora?

Analiza podataka

Bosna i Hercegovina

Hrvatska

Indonezija

Severna Makedonija

Crna Gora

Srbija

Ko su ključni korisnici podataka trezora?

- Interni, eksterni, i jedni i drugi
- Portal otvorenih budžetskih podataka
- Pristup korisnicima (otvoren/ograničen)

Oba entiteta: Sistem Oracle IBS; neobrađeni podaci su dostupni samo licenciranim korisnicima, svim ministarstvima i svim agencijama koje vrše plaćanja, interni korisnici

Mi nemamo Portal otvorenih budžetskih podataka, ali generišemo mesečne/kvartalne/godišnje izveštaje o izvršenju. Objavljaju se samo ukupni kvartalni i godišnji podaci o izvršenju. Na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama, na zahtev pojedinaca pružaju se detaljni podaci o transakcijama, uz zaštitu ličnih podataka.

I eksterni i interni korisnici. Interni korisnici su, između ostalog, MF i budžetski korisnici; a eksterni –mediji, univerziteti.

Portal „Otvoreni budžet“ postoji od 2014. godine i obuhvata budžetske rashode, izvore finansiranja i primaocce.

Novi Pravilnik o objavljivanju informacija o rashodima usvojen je 2023. godine – uvedena je obaveza za sve subjekte na centralnom i lokalnom nivou. Obuhvata sve subjekte koji primaju plaćanja za robu i usluge, uključujući i subvencije i grantove. Obuhvaćene su i zarade, penzije, itd.

Interni i eksterni korisnici. Nedeljni izveštaj o izvršenju interno se prosleđuje ministru. Objavljuju se mesečni izveštaji. Budžetski portal je namenjen državnim organima, tako da je pristup ograničen.

Samo interni korisnici; međutim, svi podaci o plaćanjima objavljuju se na portalu Otvorene finansije, uz zaštitu ličnih podataka. Takođe se rade redovni sumarni izveštaji.

Interni korisnici pristupaju sistemu i podacima. Izveštaji se objavljuju na portalu MF, uključujući i podatke o transakcijama. Dobijamo zahteve od eksternih korisnika i dostavljamo podatke na zahtev.

Pristup je omogućen internim korisnicima. Izrađujemo veliki broj izveštaja, od dnevnih do godišnjih, namenjenih velikom broju internih interesnih strana. MF objavljuje redovne izveštaje na svojoj internet stranici. Mediji i javnost mogu podneti zahtev i postoji obaveza da se u roku od 15 dana na taj zahtev odgovori. Takođe, postoji zakon o zaštiti podataka o ličnosti!

U koje svrhe se koriste podaci trezora?

U koje svrhe se koriste podaci trezora?

- **Deskriptivna analitika (analitički izveštaji)**
- **Dijagnostika (rešavanje problema)**
- **Prediktivna analitika (projekcije)**
- **Analiza istorijskih podataka (analiza trendova)**
- **Podaci u realnom vremenu**

Drugo (navedite)

Svi koriste:

- Analizu istorijskih podataka
- Deskriptivnu analitiku
- Prediktivnu analitiku i proces srednjoročnog planiranja budžeta
- Dijagnostiku

Indonezija koristi sve navedeno i više od toga, uključujući i veštačku inteligenciju. Planira da koristi sve interne i eksterne podatke za procenu uticaja politika države.

Kako analize podataka unapređuju rad trezora?

Kako analize podataka unapređuju rad trezora?

Napredne projekcije likvidnosti/aktivno upravljanje novčanim sredstvima (Hrvatska je to već značajno unapredila)

Prodiskutujte o konkretnim primerima i navedite oblasti u kojima bi analitika podataka mogla da se koristi za unapređenje efikasnosti i efektivnosti

Dodatna unapređenja u oblasti upravljanja

Spajanje eksternih/sekundarnih podataka (statistički, administrativni podaci, povratne informacije građana/korisnika o pružanju usluga) o pokazateljima performansi sa internim podacima za potrebe donošenja odluka na osnovu dokaza

Sveukupno poboljšanje makro-fiskalne analize i odluka o alokacijama u srednjoročnom budžetu

Koji se izazovi javljaju u primeni analize podataka u trezorskom poslovanju?

Koji se izazovi javljaju u primeni analize podataka (analitika podataka konvertuje neobrađene podatke u upotrebljive uvide) u trezorskom poslovanju?

- **Tehnički, organizacioni, izazovi koji se odnose na kapacitete, kao i drugi mogući izazovi**

Kako biste prevazišli navedene izazove?

IT kapaciteti, uključujući i zadržavanje zaposlenih

Obuka (dilema: grupna ili individualna obuka), ne samo za zaposlene u IT sektoru, već i štire, kako bi bili obučeni za napredniju upotrebu podataka

Obezbeđivanje resursa i efikasna nabavka novih IKT rešenja i opreme

Integrisanje aplikacija (uključujući izazov vezan za kvalitet podataka/nedoslednosti među različitim rešenjima)

Utvrđivanje metodologija za analizu podataka

Praćenje uticaja odluka donetih na osnovu analiza

Kriterijumi za odabir različitih tehničkih rešenja

Obezbeđivanje sveobuhvatnog pristupa koji obuhvata čitavu vladu, uključujući sveobuhvatnost podataka i upravljanje

Spajanje eksternih/sekundarnih podataka (statistički, administrativni, povratne informacije građana/korisnika o pružanju usluga) o pokazateljima performansi sa internim podacima za potrebe donošenja odluka zasnovanih na dokazima

Smanjenje fragmentisanosti procesa

Potreba za sveobuhvatnim pregledom postojećih IT sistema i izradom strategije za optimalno novo integrisano napredno rešenje za analizu podataka (korejski, indonežanski, mađarski primeri)

Obezbeđivanje postojanja etičkog kodeksa u javnoj upravi

HVALA!

